MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tad-29 ta' Frar, 2008

Citazzjoni Numru. 153/2007

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fil-11 ta’ April, 2007 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett:

1. Illi l-esponenti żżewweġ lil B fit-tmienja (8) ta’ Frar tas-sena elf, disa’ mija u erbgħa u disgħin (1994), fir-Reġistru taż-Żwiġijiet ta’ Malta, u dan kif jirriżulta mill-anness dokument markat Dok. A.

2. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress li l-kunsens tal-konvenuta kien vizzjat b’difett serju ta’

diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew *stante* li kien hemm anomalija psikoloġika serja li għamlitha impossibbli għall-konvenuta li twettaq l-obbligi essenzjali taż-żwieġ.

3. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi l-kunsens ta’ l-attur inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta’ xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

4. Illi għalhekk l-imsemmi żwieġ huwa null u bla effett *ai termini* ta’ l-Artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

Għaldaqstant, tgħid il-konvenuta għar-raġunijiet premessi għaliex m’għandhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u mogħtija l-provvedimenti opportuni:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fit-tmienja (8) ta’ Frar tas-sena elf, disa’ mija u erbgħa u disgħin (1994), huwa null u mingħajr effett legali *ai termini* ta’ l-Artikolu 19, sub-artikolu (1), paragrafi (d) u (f) ta’ l-Att XXXVII ta’ l-1975 dwar iż-Żwieġ (Kapitlu 255).

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita’ tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta li tibqa’ minn issa nġunta għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenuta baqgħet kontumaċi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta’ l-attur.

Rat il-verbal tas-seduta ta’ l-1 ta’ Frar, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qiegħed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-1994 a bażi ta’ l-Artiklu 19(1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenuta hija kontumaċi; iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*” (<u>Anna Tonna vs Alexander Tonna</u> deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attur jirrigwardaw;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta’ xi parti ikun inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

L-attur isostni li l-konvenuta kellha problema ta’ droga u huwa ma kienx jaf qabel ftit xhur wara ż-żwieġ. Għandu jingħad li ħafna mill-provi jirrigwarda dak li seħħ wara ż-żwieġ, u dan strettament ma għandu ebda valur ħlief biex

jitfa' dawl fuq x'setgħet kienet is-sitwazzjoni qabel iż-żwieġ. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirraviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Il-partijiet damu ċirka sitt xhur għarajjes u mill-provi mressqa jidher ben ċar li l-konvenuta kellha problema serja qabel iż-żwieġ. Dan irriflettà ruħu anke meta twieldet tifla miż-żwieġ kif jidher mid-dokumenti esebiti dwar il-*care order* li nħarġet billi ma kinitx f'kundizzjoni li tieħu ħsiebha l-konvenuta.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fit-8 ta' Frar, 1994. L-ispejjeż fiċ-ċirkostanzi jkunu bla taxxa.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------